

Lietuvos Respublikos Vyriausybės Kancleriui
Kopija:
Lietuvos Respublikos Aplinkos ministrui

2018-05-11 Nr. 51

DĖL EKONOMINIŲ PASEKMIŲ, PERDAVUS KARŠTO VANDENS TIEKIMO VEIKLĄ GERIAMOJO VANDENS TIEKĖJAMS

Pranešame, kad Lietuvos vandens tiekėjų asociacija, susipažinusi su Lietuvos Respublikos Vyriausybės perduotu Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 (toliau – Įstatymas) 1, 3, 6, 9, 10, 12, 16, 20, 21, 22, 23, 32, 33, 34, 35, 38 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 34¹, 35¹ straipsniais projektu (toliau – Projektas), atliko preliminarinius skaičiavimus kokias ekonomines pasekmes turės Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos siūlymas priimti politinį sprendimą perduoti geriamojo vandens tiekėjams karšto vandens gamybos ir tiekimo daugiabučių namų gyventojams funkcijas.

EKONOMINIAI DUOMENYS:

1. Gyventojams patiekama apie 70,0 mln. kub. m šalto vandens per metus, iš kurių apie 35,0 mln. kub. m šalto vandens sunaudojama karštam vandeniui ruošti.
2. Šalto vandens komerciniai nuostoliai daugiabučių pastatų vidaus tinkluose sudaro 10,5%, viso šalto ir karšto vandens nuostoliai – 21,0 %.
3. Šalto vandens nuostoliai karštam vandeniui ruošti siekia apie 6,25 mln. kub. m arba apie 14,2 mln. Eur per metus.
4. Geriamojo vandens tiekėjų metinės pajamos siekia 183,5 mln. Eur, aptarnaujamų gyventojų skaičius – 2,14 mln., ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudos – 35,2 mln. Eur, visas ilgalaikis turtas – 1,5 milijardo Eur.

PLANUOJAMO POLITINIO SPRENDIMO TRŪKUMAI IR YDOS:

1. Ignoruojami Lietuvos Aukščiausiojo ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismų išaiškinimai, kad karštas vanduo yra nauja prekė, pagaminama iš 3 žaliavų rūšių: šalto vandens, šilumos energijos ir elektros energijos. Karštas vanduo yra energija ir, kad šilumos (karšto vandens) tiekėjas privalo atsakyti už karšto vandens tiekimo kokybę, apskaityti su tuo susijusias sąnaudas ir gauti atlygį.
2. Iš esmės naikinami skirtumai tarp 1-ojo ir 2-ojo apsirūpinimo karštu vandeniu būdai, kai šilumos (karšto vandens) tiekėjas parduoda centralizuotai paruoštą karštą vandenį, kadangi visą tiekiamą karštą vandenį apskaitys, parduos ir atlygį gaus geriamojo vandens tiekėjas. Geriamojo vandens tiekėjas bus įpareigotas parduoti prekę (karštą vandenį), kurios negamina. Geriamojo vandens tiekėjas patirs ir visus karšto vandens gamybos ir tiekimo nuostolius, o šilumos tiekėjas gaus atlygį už šilumos energiją, apskaitytą įvade, t. y. butų gyventojams pagal metodiką paskirstydamas apmokėti visą į daugiabutį namą patiektą šilumos energiją, įskaitant šilumos energiją karštam vandeniui ruošti, karšto vandens temperatūrai palaikyti ir sistemos cirkuliacijai palaikyti, įskaitant gyvatuko šildymą.
3. Sprendimas įpareigos pardavinėti prekę, kurios geriamojo vandens tiekėjas negamina, su visomis „išplaukiančiomis“ atsakomybės pasekmėmis dėl karšto vandens kokybinių reikalavimų vykdymo (nepertraukiamo karšto vandens tiekimo ir t.t.).

4. Jeigu šis sprendimas bus įsiteisintas Įstatyme, tokia karšto vandens gamybos, apskaitos ir nuostolių priskyrimo geriamojo vandens tiekėjui praktika bus vienintelė ne tik Baltijos šalyse, bet ir Europoje.

5. Siūlomas politinis sprendimas yra lygiavertis nepagrįstai ir nepasiteisinusiai Ūkio ministerijos iniciatyvai Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997-12-31 nutarimui Nr. 1507, pagal kurį šaltas ir karštas vanduo nuo 1998-01-01 apskaitomas daugiabučių pastatų viduje (pagal butų skaitiklius).

BŪSIMOS POLITINIO SPRENDIMO EKONOMINĖS PASEKMĖS GERIAMOJO VANDENS TIEKĖJAMS

1. Geriamojo vandens tiekėjų komerciniai pardavimo nuostoliai padidės 2 kartus: vidutiniškai bus apie 21,0% arba apie 14,2 mln Eur.

2. Bus patiriamos papildomos išlaidos karšto vandens apskaitai įrengti. Viso daugiabučiuose pastatuose eksploatuojama apie 850,0 tūkst. vnt. šalto vandens skaitiklių, šios apimtys padidės apie 2 kartus ir sieks apie 1,7 mln. vnt. Vieno skaitiklio kaina 12,0 Eur, t.y. reikės investuoti vien į skaitiklių įsigijimą apie 10,2 mln. Eur.

3. Dvigubai padidės skaitiklių priežiūros kaštai.

4. Geriamojo vandens tiekėjai privalės didinti abonentų tarnybų darbuotojų skaičių bei išplėsti abonentų tarnybų materialinį aprūpinimą.

5. Geriamojo vandens tiekėjai privalės taikyti du pardavimo mokesčius šaltam ir karštam vandeniui. Vidutinis šalto vandens abonentinis mokestis (t. y. pastovus mokestis, kurį gyventojai moka nepriklausomai nuo geriamojo vandens suvartoto kiekio) yra 2,0 Eur.

6. Atsiręs pagrįsta būtinybė investuoti į daugiabučių pastatų vidaus tinklus ir karšto vandens ruošimo įrenginius siekiant mažinti (stabilizuoti) karšto vandens netektis ir tiekiamo karšto vandens parametru išlaikymą pastatų viduje.

7. Manytina, kad realiai geriamojo vandens tiekėjų sąnaudos augs ne mažiau kaip 10 %.

Pažymėtina, kad padidėjusios sąnaudos bus įtraukiamos į geriamojo vandens kainą. Taigi šias sąnaudas apmokės sąžiningai besitvarkančios daugiabučių namų savininkų bendrijos (perkančios geriamąjį vandenį karštam vandeniui ruošti pagal įvadinių geriamojo vandens apskaitos prietaisų, įrengtų prieš karšto vandens ruošimo įrenginius, rodmenis), individualių namų gyventojai, švietimo, sveikatos priežiūros įstaigos, smulkusis verslas.

Asociacijos prezidentas

Bronius Miežutavičius

